

Kainuun sote

Laki asiakkaan valinnanvapaudesta sosiaali- ja terveydenhuollossa sekä asiakassetelijärjestelmän toteutus

Sosiaali- ja terveystieteiden valtiokunta 27.4.2018

Matti Heikkinen / perhepalvelujohtaja, vastuuvalmistaja, YTL
Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä

Sosiaali- ja terveydenhuollon keskeiset strategiset tavoitteet ovat vaikeasti yhteen sovittavissa

Markkinoiden avaaminen ja
kilpailun lisääminen

Sosiaali- ja terveydenhuollon
palvelujen saatavuuden
parantaminen

Toiminnan kokoaminen
suuremmiksi kokonaisuuksiksi

Palvelujen yhdenvertaisuus,
integraatio ja laadun parantaminen

Kustannusten hillintä

Hyvinvointi- ja
terveyserojen kaventaminen

Keskeiset muutosehdotukset lainsäädäntöön

- Lisätään maakuntien päätös- ja harkintavaltaa (mm. asiakassetelien sääntely, suoran valinnan palveluiden sisältö erikoissairaanhoidon osalta)
- Mahdollistetaan tuotannon sopeuttaminen (mm. asiakkaan valintamahdollisuuksien rajaaminen)
- Rajataan valinnanvapauden kokonaisuutta (mm. äitiys- ja lastenneuvolapalvelut)
- Mieluummin etu- kuin jälkikäteen (ns. polkuriippuvuus vaikuttaa merkittävästi tulevaan päätöksentekoon)

Huomioita valinnanvapaudesta

- Sosiaali- ja terveydenhuollossa markkinat eivät voi toimia täydellisesti talousteorian näkökulmasta
- Monimutkainen ja vaikeasti hahmotettava kokonaisuus
- Eri tavoitteiden onnistuminen yhtä aikaa epärealistista
- Valinnanvapauslailla ohjataan palvelujärjestelmän toimintaa vain osittain
 - hoito- ja palvelutakuun määräaikojen sääntely?
 - asiakasmaksulainsäädännön uudistukset?
 - sosiaaliturvan uudistukset?
 - terveyden ja sosiaalihuollon keskittäminen – asetuksilla paljon säädeltävissä?
 - palvelujärjestelmän rakenteellisten muutosten hitaus?
- Tukipalveluiden yhtiöittämiseen liittyvät haasteet?

Huomioita asiakassetelijärjestelmästä

- Asiakkaan vaikeus valita
 - varmuus tarpeesta, tieto hyödykkeestä/palvelusta, suvereenisuus, kilpailevat palveluntuottajat, ei ulkoisvaikutuksia...
- Maakunnalla vain rajallinen oikeus päättää
 - lainsäädäntö velvoittavaa vai mahdollistavaa?
 - kevennetään sääntelyä ja lisätään harkintaa (laajuus, sisältö, palvelut)
 - reunaehdot palveluntuottajille osin erittäin vaativia - markkinoiden syntyminen?
 - kansalliset tietojärjestelmäratkaisut tarpeen
 - ...mutta vastuu turvata perustuslain mukaisesti sekä määrän että laadun suhteen riittävät sosiaali- ja terveyspalvelut

Kainuun sote

Kiitos!

Matti Heikkinen
perhepalvelujohtaja, vastuuvastuuvalmistelija
Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä
p. 044 054 2250
matti.heikkinen@kainuu.fi
http://twitter.com/MJ_Heikkinen
<http://fi.linkedin.com/in/mattiheikkinen>
